

ذخیره‌سازی گاز طبیعی در دولت سیزدهم جانی تازه گرفت

جفای بزرگ وزارت نفت قبل به ذخیره‌سازی گاز در کشور، با تعطیلی و به انحلال کشاندن شرکت ذخیره‌سازی گاز طبیعی در سال ۹۷؛ تصمیمی که با امضای نهایی پای برگه انحلال آن، ذخیره‌سازی گاز طبیعی در کشور به معنی واقعی تا قبل از آغاز به کار دولت سیزدهم، از دستور کار خارج و راهی بایگانی تاریخ هم شد. از حضور پرتعداد طرح‌های سنواتی در شرکت‌های نفتی به عنوان یکی از چالش‌های صنعت نفت یاد می‌شود، آیا شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران نیز با معضل طرح‌های سنواتی مواجه بوده است؟

شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران به عنوان یک استثنا در شرکت‌های مجری پروژه، با چالاک‌ی، تدبیر و دقت زایدالوصفی برای همه طرح‌ها و پروژه‌های خود برنامه و بودجه مصوب داشته و فاقد طرح‌ها و پروژه‌های سنواتی است. ذکر دو نکته ضروری است که طرح‌های ذخیره‌سازی به دلیل عدم التفات مراجع بالادستی محل تمرکز نبوده است که این نقیصه جبران و از ۷ طرح برنامه شده در یک سال و نیم گذشته ۵ طرح فعال شده‌اند و فعالیت‌های طراحی و تدوین شرح کار و مناقصات نهایی شده و پیمانکاران شناسایی شدند. یکی از عیوب ناشی از همین چالاک‌ی، عدم تسویه حساب با پیمانکاران پروژه‌های خاتمه یافته بوده که این پیمان‌ها از ۵۰۰ فقره به ۱۰۰ فقره کاهش یافته است.

ذخیره‌سازی گاز طبیعی در مخازن زیرزمینی، خطوط انتقال گاز و

ذخیره‌سازی گاز به منظور استفاده در فصول سرد سال یک راه حل آزموده شده در دنیا است که می‌تواند مشکلات مربوط به اوج مصرف گاز در کشورها را حل کند. با اجرای این راهکار، در ماه‌های گرم سال که مصرف گاز پایین است، گاز مازاد در مخازن ذخیره می‌شود و در ماه‌های سرد سال که مصرف به پیک می‌رسد، مورد استفاده قرار می‌گیرد. گفته می‌شود که کشورهای اروپایی به طور میانگین ۲۲ درصد از گاز مصرفی‌شان را از طریق ذخیره‌سازی تأمین می‌کنند، این عدد برای روسیه ۱۹ درصد، آمریکا ۱۶ درصد، ترکیه ۷ درصد و در ایران فقط ۳ درصد است. در ایران حدود ۴۰ ساختار زمین‌شناسی با پتانسیل ذخیره‌سازی گاز وجود دارد که در صورت بهره‌برداری از آنها، می‌توان بخش قابل توجهی از کسری ۲۰۰ میلیون مترمکعبی زمستان را پوشش داد. اما با وجود اهمیت ذخیره‌سازی گاز در ایران برای مدیریت پیک مصرف زمستانی، در دولت گذشته شرکت ذخیره‌سازی گاز بدون هیچ دلیل منطقی توسط وزارت نفت وقت منحل شد و در ۸ سال گذشته هیچ توجهی به پروژه‌های ذخیره‌سازی گاز نشد تا این موضوع به طرز عجیبی به حاشیه برود. با روی کار آمدن دولت سیزدهم، مجدداً اجرای پروژه‌های ذخیره‌سازی گاز با تدوین ۱۴ طرح با مجموع سرمایه‌گذاری ۵ میلیارد دلار در دستور کار قرار گرفت که طبیعتاً به ثمر نشستن این پروژه چندین سال زمان خواهد برد. پیش‌بینی می‌شود تا سال ۱۴۰۶ بتوان ۱۰۰ میلیون مترمکعب از نیاز گاز زمستانی را از طریق ذخیره‌سازی تأمین کرد. اگر این موضوع در دولت گذشته کنار گذاشته نمی‌شد، نه تنها کمبود گازی در کشور وجود نداشت بلکه همه سوخت نیروگاه‌ها با گاز طبیعی تأمین شده و با صادرات گازوئیل و مازوت آزاد شده، سالانه ۸ میلیارد دلار نصیب کشور می‌شد. از شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران به عنوان شرکت متولی پیگیری ذخیره‌سازی گاز در ایران یاد می‌شود، شرکتی که در این زمینه اقدامات مهمی انجام داده است. در راستای معرفی بیشتر گفت‌وگویی با رضا نوشادی مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه گاز انجام شده که از نظر می‌گذرد:



ویژه‌نامه
صنعت نفت

ایران

اردیبهشت ۱۴۰۲

۵۲